

Inatsisartut suleriaasianni § 36 naapertorlugu oqaluserisassatut siunnersuut imaattoq saqqummiunneqarsimavoq:

Kalaalimernit inuiattut ilisarnaatigalugit nerisassaa-titta niuertarfinni akiisa apparsarneqarnissaat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.
(Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit)

Akissuteqaat

(Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoq)

Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond-ip kalaalimerngit niuertarfinni akikillineqarnissaat pillugu apeqquteqaat tunngavigalugu oqallittoqarnissaanik siunnersuuteqarpoq.

Aallaqqaammut hr. Hammond taamatut oqallittoqarnissaanik siunnersuuteqarsimaneranik qutsavigissavara, Naalackersuisummi pingaartilluinnarmassuk innuttaaqatitta kalaaliminernik pissarsisinnaanerisa pitsaanerpaamik qulakkeerneqarnissaa.

Siunnersuuteqartup siunnersuutaa marlunnik apeqquteqaatitaqarpoq, taakkulu immikkoortillugit akissavakka. Siulleq kalaalimerngit niuertarfinni akiinut apeqqut, tullia pisortat suliffeqarfiini kalaaliminernik atuisarnernut apeqqut.

Kalaaliminertorsinnaanerup inuiaqatigiinnut pingaaruteqarneranik Hr. Hammondip oqarnera Naalackersuisunit isumaqatigilluinnarparput. Pingaartumik utoqqartavut kalaaliminernik salliutitsillutik nerisaqartarput.

Pissutsilli imaapput, kalaalimerngit akiisa niuernerminni pissutsit malittarpaat, tassalu nioqqutissat tuniniarneqartartut allat assigalugit tuniniarneqartut taakkulu piumaneqarnerat naapertorlugit akilersorneqartarlutik. Assersuutigalugu nipisat suaat pisarineqartut pisisussanut sanilliullugit amerlavallaarpata, akit appassapput. Suaalli tuniniarneqartut ikinneruppata, akii qaffasinnerussapput. Taamaattumik apeqquteqaat tunngavigalugu oqallinnissamik siunnersuuteqartup siunnersuutigisaatut akileraartarnermut inatsit aqqutigalugu akit aqunneqartalersinnaanissaat ajornakusuussaaq, akileraarutip qaffasinnera appasinneraluunniit kalaalimerngit pisiarineqarsinnaasut amerlassusaanut attuummassuteqanngimmata.

Nioqqutissat nunatsinnut eqqunneqartartut akitsuusersornerisigut “kalaalimerngit akisoqisut” akiisa appariarsinnaanissaanik isumaliortarneq aqqutissaanngilaq, tamatumami kinguneriinnassammagu nerisassat tamarmik akitsoriarnerinik, tamannalu kissaatiginartinneqarunannngilaq.

Naalackersuisut massakkuugallartoq pilersaaruteqanngillat inatsisit aqqutigalugit nerisassanik nioqquteqartartut nioqqutigisaminnik qanoq akeqartitsinissaanik kinguneqartussanik aalajangersaassallutik. Killilersugaangitsumik unammilleqatigiinneq aqqutigalugu niuertut pisisartut akiliutigiumasaannit annertunerusumik akeqartitsinnaanerat killilerneqartarpoq.

Taamaasiortoqarneratigut kikkut tamarnik kalaalimerngit nalinginik pissarseqataasarput. Piniartut aalisartullu tunisaminnit akissarsisarput, niuertut iluanaaruteqartarput, pisisartullu nioqqutissat nalinganit annertunerusumik akiluteqartannginnermikkut pissarseqataasarlutik.

Niuertut kalaaliminernut akigititaminnik appartitsinissaanik naalakkiuteqarnikkut nioqqutissat tamakku iluanaaruteqarfiusumik pissarsissutigisarnissaat periarfissaarutsinneqarsinnaavoq, tamatumalu kingunerisaanik niuertut kalaaliminernik nioqquteqarnissaminnut piumassuseerutsinneqarsinnaallutik.

Pissutsit ima ilisinnaapput, soorlu mattaat pisiniarfinni akiisa appartinneqarnissaat naalakkiutigineqarnerisigut niuertunut tuniniarnissaa imminut akilersinnaajunnaarluni, pisiarinerani akit appartinnerat namminneq kisimik isumagisassanngortinneqarneratigut tuniniarnissaa imminut akilersinnaajunaassammat, tassami, siunnersuuteqartup eqqortumik oqarneratut, aalisartunut piniartunullu tunisinermi akit apeqqusissannginnatsigik. Tamatuma kingunerisinnaavaa arferit mikisut angisuullu mattaasa pisarineqarsinnaajunnaarnerat, Naalakkersuisullu isumaat naapertorlugu tamanna kialluunniit soqutigisarissinnaangilaa.

Piniartut pisaminnik tunisaqarsinnaanerit Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut pillugit Namminersornerullutik oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 27. juni 1998-imeersukkut maleruagassiuuneqarnikuuvoq. Nalunaarummi tassani § 2-mi allassimavoq piniartut pisaminnik tunisaqarsinnaanerisa saniatigut “atuisartunut” taamaallaat tunisaqarsinnaasut takku “nerisassiuussisarfitut, neriniartarfitut, nerisaqartitsivittut assigisaatulluunniit” nalunaarsorneqarsimatillugit.

Tamatuma kingunerisaanik pisiniarfiit nerisassanik nioqquteqartartut kalaaliminernik suliffeqarfinnit inuussutissaleriffittut akuerisaasunit (AGF) taamaallaat pisisinnaatitaapput, imaluunniit piniartunit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup ataani Uumasut Nakorsaaniit akuerineqarsimasunit. Piniarfiit nerisassanik nioqquteqartartut taamaallaat akunnermuliuttoqarlutik pisisinnaajuartillugit, tamanna akigititaasunut sunniuteqartuassaaq.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut ilisimatitsissutigisinnaavaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik 2011-imi ukiukkulli pisiniarfiit nerisassanik nioqquteqartartut, piniartut, tunitsiviit meeqqueriviillu suleqatigalugit “akit qaffasinnerinut” patsisaasut mississorniarsarisimmamagit, ilutigalugu misissorneqarluni pisuussutit uumassusillit sumiiffii, tamakkulu tunitsivinnut sineriammi avinngarussimaqalutik inissisimasunut tunineqarsinnaanerinut periarfissat.

Tamanna tunngavigalugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfiup meeqqueriviit kalaaliminernik atuisarnerinut tunngasunik misissuilluni aallartippoq, misissuinerlu 2012-imi juni naammassissangatinneqarpoq.

Naalakkersuisut soorunalimi kaammatuutigerusuppaat pisortat paaqutarinnittarfiini kalaaliminernik sapinngisamik nerisitsisoqartarnissaa. Kalaaliminernik atuinerulernikkut niuernikkut oqimaaqatigiisitsisarnermut, avatangiisinut, aalisartunut piniartunullu iluaqutaassaaq.

Apeqqutip pissanganartup oqallisigineqarnissaa Naalakkersuisut qilanaaraat.